

עמותת

איש החידות של המגזר החרדי. אב שכול והאיש
הכי שמח בסביבה. ר' עמי מימון שלא הכרתם

חננאל שפירא

צילום: עזרא טרבלסי

באתר

בין הזמנים ניסן תשע"ח.

הם ישבו בקבוצה קטנה, חמישה בחורי ישיבה בעלי מבטים יוקדים, לוחטים, דבקים במטרה. השעה הייתה מאוחרת, חבריהם פרשו זה מכבר לשנת ליל. רק הם לא מסוגלים לישון. שאלה קשה מטרידה אותם ומעסיקה את מוחם: 'איזו מצווה אפשר לעשותה בערב סוכות או בערב פסח, אבל ראוי יותר לעשותה בערב פסח?'

הם פותחים ספרים ומעלים השערות, עוברים על ספר החינוך ועל ספר המצוות, מציצים ב'שולחן ערוך' ומנסים לאתר מקורות נוספים. ככל שנוקפות השעות, כך גובר האתגר, ויחד איתו גם הסקרנות. בסופו של דבר הם מחליטים להתקשר להוגה החידה - ר' עמי מימון. מימון משיב כבר לאחר הצלצול הראשון, ואחרי שהבחורים מפצירים בו הוא רומז להם על המקור - 'שור'ת תורה לשמה'. כעת זה כבר פשוט. דפדוף קצר בספר והם מגיעים לסעיף י', שם נפתרת התעלומה. לבחורים מסתבר שאת סיווד המזבח היו עושים לפני פסח ולא לפני סוכות, ועל כן ראוי לעשות מצווה זו דווקא בערב פסח.

הבחורים נושמים לרווחה, אבל מימון לא חושב לוותר להם. "את התשובה הזו גיליתי לכם, בואו נבדוק אתכם בחידה נוספת: כיצד ייתכן שכולם קוראים בבית הכנסת פרשה אחת ואדם מסוים צריך לקרוא שלוש פרשיות?" שוב נחרשים מצחים, שוב נפתחים ספרים, אך הפעם מצליח אחד הבחורים להשיב את הכבוד האבוד: "אם שביעי של פסח חל ביום שישי ובחול"ל יחול בשבת יום טוב שני, אז בזמן שבארץ קוראים פרשת שמיני, בחול"ל קוראים קריאת יום טוב ('עשר תעשר'), לכן ייווצר פער בין הפרשיות בארץ לחול"ל. יוצא מכך, שבן חול"ל שהגיע לארץ לאחר החג, דעת ה'נטעי גבריא' היא שיש לו ללכת לשמוע פרשיות של שתי שבתות. בשבת פרשת אמור, אחרי שבת שבה היו אחרי מות וקדושים מחוברות, כשכל הציבור קוראים פרשה אחת הוא יצטרך לשמוע את פרשיות אחרי מות, קדושים ואמור."

"רוצים חידה נוספת?" נשמע קולו של ר' עמי מימון מעבר לקו, וכשהבחורים משיבים בחיוב נפתחת דלת בית המדרש, ולתדהמתם העצומה הם מגלים אותו עומד בפתח כשעל פניו מתנוסס חיכוך המפורסם. "בואו נשב ללמוד קצת", הוא ממריץ אותם, "חידות, חידות, אבל הלימוד חשוב עוד יותר". הבחורים הנדהמים מצטופפים סביבו ופותחים בלימוד מתנגן.

מלך השמחה

ר' עמי מימון הפך בשנים האחרונות לתופעה שסוחפת אחריה המונים. אלו לא רק צעירים שחגים סביבו ומתקשרים אליו (המספר שלו מפורסם לכל), אלא יהודים מכל גווי הקשת מרותקים לחידותיו ופלפוליו, בין היתר בתוכניתו ב'קול ברמה'. "כשאני מעלה חידות, הן תמיד יהיו תורניות", הוא מדגיש. "לפעמים הן יהיו מסובכות יותר ולפעמים פחות, אבל תמיד הן ישקפו את האור האלוקי ואת הנקודה היהודית. בכל פעם מחדש מרגש אותי לראות איך הדברים האלה נכנסים ללבבות. אני מסתובב ברחבי הארץ, מדי ערב אני מגיע לאירועים כמו בר מצוות וחתונות, ופוגש מינימום 400-500 איש. מרתק לראות איך למרות שהאנשים כל כך שונים, כולם בסופו של דבר מתחברים לאור ולנקודה היהודית.

"כבר מהרגע הראשון אני משתדל לתת לאנשים שאני משוחח איתם את ההרגשה שעליהם עומד העולם ושהם חשובים. בינינו, מה בן אדם צריך יותר מזה?"

"אני הולך ברחוב ולפעמים עוצרים אותי נהגי מוניות שמתחננים שרק אגלה להם פתרון לחידה מסוימת שהעליתי, ומאז ששמעו אותה הם מייגעים את מוחם ומנסים להגיע לפתרון ללא הצלחה. אלו לא דווקא אנשים עם כיפה, אבל הלהט היהודי נמצא אצלם בתוך הלב".

והנה עוד מאחת החידות הכי פופולריות ששאל מימון: "אתה מכיר מישהו שחי בלי לב? הוא שואל גם אותי וכשאני משיב בשלילה, הוא מספר את מה שחשף רק לאחר מספר ימים בהם ניסו גדולים וחכמים להשיב על החידה, אך העלו חרס

החיוך שפועל יותר מעשרות שיחות חיוק. ר' עמי מימון במשרדו

בידם. "בזמן האור זרוע' ובזמן החכם צבי' היה תרגול שחי ללא לב", הוא מספר, "וכך כתב שו"ת מהר"ח 'אור זרוע' (סימן קמ"ו) בשם אביו רבי יצחק אור זרוע ז"ל:

'פעמים רבות נשאלתי על תרגולת שלא מצאו לה לב, ונבהלתי, שיש ברייה שיכולה לחיות בלא לב מכוח הטבע? ואמר לי שבוודאי מצאו פעמים רבות. והובאו דבריו גם בשו"ת 'שואל ומשיב', שאין תרגולת שנולדה ללא לב, אלא אחרי שנולדה נפל לה הלב והמשיכה לחיות'.

"בוא ננסה חידה נוספת", מאתגר אותי מימון. "נסה להשיב: איזה משפט ידוע - אמר עליו אחד הגדולים, שהוא הגיע מדברי הליצינים?" הפעם הוא כמעט לא מותיר זמן למחשבה. לטענתו, כל העניין הוא להשיב במהירות. התשובה כבר מתגלגלת על שפתיו: "כל אשר יאמר לך בעל הבית עשה", הוא מצטט, "והליצינים הוסיפו: 'חויץ מצא'. כתב על כך המאירי (פסחים פ"ו): 'כל אדם הנכנס במקום ורצה בעל הבית לכבדו וכו', מקבל ואינו נמנע. ובדרך ארץ: כל מה שיאמר לך בעל הבית עשה, ואין גורסין בה 'חויץ מצא'. אלא שבקצת ספרים נמצא כן, ודרך הליצינים נשתבשו הספרים".

דומה כי מימון הוא מכוונת חידות מהלכת. יצרן חידות בחסד. את החידות הוא שולף במהירות מסחררת, כמו מתוך הכובע, ובכל זאת כשאני שואל אותו על כך הוא מתעקש: "אין לי שום סוד, אני לא עושה שום דבר מיוחד".

מה בכל זאת מרתק סביבך כל כך הרבה אנשים?

"אני אסביר לך את העניין", הוא מתרצה, "אני חושב שזה קשור לכך שכבר מהרגע הראשון אני משתדל לתת לאנשים שאני משוחח איתם את ההרגשה שעליהם עומד העולם ושהם חשובים. בינינו, מה בן אדם צריך יותר מזה? פגשתי פעם ראש ישיבה מוכר מירושלים שאמר לי: 'אני יכול לתת שיחת חיזוק לבחורים, אבל כשאתה פוגש בחור וטופח לו על השכם, זה מחזק אותו כמו אלף שיחות חיזוק'."

ניצוץ באפלה

ר' עמי מימון, בן ארבעים ושלוש, נשוי ואב לשמונה. הוא נולד בבית ים ואת שנות

יחס אישי לכל אדם. ר' עמי מימון משמח את מאזיניו

"כגשתי כעם ראש ישיבה מוכר מירושלים שאמר לי: 'אני יכול לתת שיחת חיזוק לבחורים, אבל כשאתה כוגש בחור וטופח לו על השכם, זה מחזק אותו כמו אלף שיחות חיזוק שלי'"

אנשים סיפרו שהם רוצים לתרום כסף לאותו אברך. זה הגיע לסכומים של כמה עשרות אלפי שקלים. האמת היא, שאפילו אני הצטררתי. אתה קולט עד כמה יש השפעה לכל מילה שלך, איזה כוח יש למילה."

לקוראי עיתון 'משפחה' מימון לא מבטיח אף פרס, אך בכל זאת מאפשר לנסות את מזלם. "נסו לענות על השאלה הבאה בתוך חמש דקות ולא יותר", הוא אומר ואז יורה את המילים הבאות: "איזה חג אנו חוגגים זכר לסעודה שאבותיו עשו, ולכן אין אומרים תחנון באותו יום?" את התשובה הוא מעדיף שלא לספק. "לכו, תחפשו ותחשבו".

והנה חידה נוספת: "כיצד ייתכן שאדם הנמצא במסעדה והגישו לפניו מאכל בכשרות מהודרת, יהיה מותר לו לאוכלו, ואם המסעדה תהיה במקום אחר אסור לו לאוכלו?" גם כאן הוא בוחר שלא לחשוף את התשובה, רק רומז שיש קשר לבשר מסוים שייאכל לעתיד לבוא.

"הגעתי פעם לישיבת 'אש התלמוד', הוא עוצר לרגע את מבוך החידות וזוכר בסיפור מעניין, 'פגש אותי שם בחור בשם מאיר כהן שאמר לי: 'שמע, בזכותך הרווחתי כסף'. שמחתי בשמחתו, אבל אמרתי לו: 'אתה חייב לתת לי הסבר'. הבחור סחב אותי הצידה ושיתף אותי בסיפור הבא: הוא היה בעל חוב של 1,440 שקלים. לא היה לו ממי לבקש עזרה, כיוון שאביו היה נצרך בעצמו והוא חש שלא יהיה זה הוגן לבקש מאביו את הסיוע, שייתכן ויגיע מכספי צדקה. הוא שמע אותי מדבר הרבה על כך, שכל פעולה טובה שעושים בעולם

הזה מזיזה את כל העולמות העליונים. "אמרתי לעצמי, סיפר לי הבחור, 'שלא ייתכן שאני עושה את כל הפעולות האפשריות - נותן צדקה, מענג את השבת, מכבד את החברים ועוד הרבה, ועדיין אני בעל חוב'.

"בצר לו הוא החליט ללכת להתפלל בכותל המערבי, וכך עשה. ביציאה מהכותל הוא פגש את אחד מבוגרי מהישיבה ששאל אותו: 'למה פניך נפולות?' כשסיפר לו על החוב, הוא הוציא צ'ק ומבלי לשאול לכמה כסף הוא זקוק - רשם עליו סכום של 1,440 שקלים והלך. הבחור לא גמר להתרגש מכך שהסכום היה זהה בדיוק לסכום שחסר לו.

"ואני", צוחק מימון, "רק הרווחתי מהסיפור, כי מאז הוא מתקשר אלי מדי שבוע ונותן לי ווארט לפרשת השבוע, כתודה על כך שזיכיתי אותו".

אבל מימון לא פוגש את הבחורים רק בישיבות, אלא הרבה פעמים סתם כך, על אם הדרך. "לפני ט"ו בשבט עמדת ב'פיצוחי מורנו'", הוא נזכר. "רצייתי לקנות פירות יבשים, אבל אז הגיע בחור, ועוד בחור, ועוד אברכים, לכל אחד היה משהו מעניין לספר ולחדש, ופתאום הפכנו לקבוצה גדולה. דווקא אני לא הייתי המרכזי שם, הם בעצמם חדו חידות, האירו הארות וחישבו חישובי גימטריה.

"יש אמרה חסידית על הפסוק: 'למען דעת... עמי הארץ כי השם הוא האלוקים, אין עוד', הוא מוסיף, "אלוקים" זה בגימטריה 'הטבע', ואילו 'השם' זה הקב"ה. ומפרשים על כך - איך עמי הארץ יוכלו לדעת את הקב"ה? אם הם יתבוננו בתוך הטבע. כששואלים, כיצד ייתכן שעם הארץ יוכל לראות את הניצוצות האלוקיים שבטבע - התשובה היא שעם הארץ אינו אדם טיפש, אלא זהו יהודי שמתעסק בארציות וזה הביזנס שלו.

"זה בדיוק מה שמוטל עלינו, לגדול דווקא מתוך העיסוקים התמידיים שלנו והביזנס שאנו עושים. להצליח בתוך המטלות היומיומיות והעומס העצום, למצוא את גדלות אלוקינו ולשמוח בה".

למרות הרצון לשמח ולהעלות חיוך הוא מדגיש: "כשאני מגיע לאירועים אני בוחר שירים בקפידה, רק אֶמנים עם קול נעים, גם המילים של השירים חשובות לי. לא אשמיע שירים שטוטיים והבליים, רק שירים שיש למילותיהם משמעות והשפעה. אני גם מקפיד מאוד שלא לדבר לשון הרע".

כשהליצן בוכה

אבל יש גם רגעים בהם האיש השמח בכבודו ובעצמו בוכה. כמו למשל ברגע

תקופה ארוכה נהגתי לקחת את הגאון רבי דוב טברדוביץ, מהפוסקים הגדולים של חסידות חב"ד, לשיעורי תורה שהוא מסה. את כל הדרך הלך וחזור גמאתי יחד איתו, וכך שמעתי אינספור שאלות בפוסקים ובהלכה".

בחיידונים של מימון אין רק חידות, אלא מובטחים גם פרסים יקרי ערך. בדרך כלל הוא מאפשר לכל אחד שמנסה את מזלו, להשיב על כמה שיותר שאלות, כאשר כל תשובה נכונה מגדילה את שווי הפרס.

"פעם אחת שיתפתי בחידון אברך גאון ממש. הוא התגלה כבור סוד שאינו מאבד טיפה. כל חידה שהצבתי לפניו הוא פתר

נעוריו העביר בישיבת חב"ד, עד לגיל שמונה עשרה, אז הקים את ביתו. "כבר בימים בהם הייתי בחור, נושא קירוב הלבבות תפס אותי", הוא מסביר לי. "זה גם מה שמשך אותי לחסידות חב"ד, בזמן שיתר אחיי הם דווקא בוגרי ישיבות ספרדיות. דבקתי בחב"ד בגלל קירוב הלבבות ואהבת ישראל שיש שם. במשך שנים הייתי מתפלל בשש בבוקר ולאחר מכן מניח תפילין לאנשים ברחוב, קורא מגילה לפני קהל ואף הולך לשמח חולים בבתי חולים. הכל מתוך אמונה, שמעט מן האור דוחה הרבה מן החושך".

מאיפה הידע התורני העצום שצריך בשביל כל החידות האלו?

"זיכיתי להוציא סמיכה לרבנות, לאחר שייגעתי לשם כך במשך שנים. בנוסף, במשך

לשמוח, פשוט לשמוח. ר' עמי מימון

על שמוליק כל הזמן, לקח לי זמן עד שהתחלתי לעכל ולהבין שהוא כבר הגיע לעולמות הגבוהים של אברהם, יצחק ויעקב. רק לאחרונה הסרתי את המעלון מהרכב, זו הייתה פעולה של השלמה ושל הבנה שאין יותר מי שישתמש בו". מאז פטירת בנו הוסיף ר' עמי מימון לסדר יומו העמוס גם ביקור אצל משפחות שחוו טרגדיות דומות. "אני הולך כדי לנחם אותן, מנסה להסביר להן איך מתוך בור כל כך עמוק וחלל עצום כזה ניתן להשתקם, ולא רק לחזור לחיים נורמטיביים, אלא גם לחיים שמחים. כי העולם שלנו אף פעם אינו ישר, תמיד יש עליות ומורדות, אבל התפקיד שלנו הוא לקחת את נקודת האור מכל מקום, לראות את הטוב, ולשמוח, פשוט לשמוח".

לשמוח, רק לשמוח

את כוחו העצום של הציבור, שזיהה מימון לראשונה עם מחלת בנו, הוא גילה גם בפרויקטים שונים שקידם במשך השנים. אחד המוכרים בהם הוא פרויקט 'שש מצוות תמידיות'.

"ישנן כידוע שש מצוות תמידיות שרק חושבים עליהן וכבר זוכים במצווה", הוא מציין. "אני אמנם חסיד חב"ד, אך יצרתי שיתוף פעולה דווקא עם הרב בועז נקי, יחד לקחנו עשרים ושישה לחנים של אמנים מהשורה הראשונה, שכל אחד מהם שר על שש המצוות. הבאנו את כל האמנים לבנייני האומה בירושלים וקיימנו אירוע לגברים בלבד. לא היה לי שקל להשקיע, ולכן הקפדתי שיהיו אפס הוצאות – האמנים באו בחינם והיו גופים שונים שלקחו חסות על האירוע. האולמות לבסוף היו מפוצצים, ותחשבו שכל אלו שיצאו משם הקפידו, ולו ליום אחד, על שש מצוות תמידיות. כמה זכויות הוספנו לעם ישראל".

במקרה אחר הוא הגיע למסקנה שקיימים הרבה מאוד שירים על אמה, אבל אין מספיק שירים על אבא. מהר מאוד הוא הצליח להוביל עשרים לחנים חדשים, הזמין אבות ובנים וארגן אירוע מוזיקלי גדול ומושקע.

אבל את התגובות הרבות ביותר הוא קיבל לאחר שמרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל הלך לעולמו. "דיברתי עם הרב נפתלי וסרמן שמקדם את המיזם המדהים של ה'דף היומי' בחמש דקות, ואמרתי לו שאני חושב שיש הרבה בחורים ואברכים שישמחו ללמוד לעילוי נשמתו של גדול הדור, אבל קשה להם להתחייב לשבת חצי שעה נוספת מעבר ללימודים הרגילים שלהם על דף גמרא. כך נולד הרעיון המבריק: אנחנו מקליטים תכנים קצרים של שתיים-שלוש דקות כל אחד, וכל מי שמתקשר יכול לשמוע את הקטעים האלו דרך הטלפון.

"ניסינו את זה וזה היה פשוט מדהים", הוא מתרגש. "אנשים התקשרו, למדו משניות והוסיפו זכויות. כך סיימנו יותר משלוש פעמים את הש"ס. מספר האנשים שהאזינו למשניות במשך שעותיים הגיע ל-14,800 אנשים שונים. זוהי מתנה קטנה ממני לזכרו של מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל".

אבל את המתנה הגדולה ביותר הוא דווקא לא נתן באופן ישיר, וכשהוא מדבר על כך ניכר הסיפוק בקולו, והוא מציין שלא סתם כך אומרים ששווה לרדת לעולם ל-70 שנה כדי לעשות טובה ליהודי אחד.

"הזדמן לי להגיע לאירוע שהתקיים בתחנת דלק בכניסה לאשדוד", הוא מספר. "זוהי תחנה שבעליה החליטו לשמור שבת, וחגגנו במקום עם אמני זמר מפורסמים, שרנו, שמחנו, ערכתי חידון, ופתאום אני רואה אישה מבוגרת עומדת בצד ומתייפחת. ניגשתי אליה ושאלתי אותה אם אפשר לעזור לה. היא אמרה שהיא רוצה לדבר איתי.

"התברר שיש לה שישה ילדים, חמישה מהם מושתלי כליה. הבן הבכור בן ה-40, אף הוא חולה כליות, אך לא נמצא עבורו אף תורם. גם התורם שתכנן לתרום לו נפסל ברגע האחרון. היא סיפרה שהבן שלה שבור לגמרי וגם היא שבורה. היא ביקשה ממני: 'תנסה לעשות משהו'. השבתי לה שאני אמנם איש תקשורת, אבל אני לא הקב"ה ולא יכול לברוא כליה, והיא רק התחננה: 'תנסה לדבר עם כמה שיותר אנשים'.

"זוהי מה שעשיתי", הוא אומר. "באירועים שלאחר מכן הזכרתי שוב ושוב את הסיפור של בנה, ובתוך מספר ימים יצרו קשר עם המשפחה לא פחות מארבעה אנשים שונים שביקשו לתרום לו. שלושה לא התאימו, אבל הרביעי דווקא כן, וכעת היהודי הזה שב לחיים", הוא אומר, ובפעם הראשונה מתחילת השיחה מנגב דמעה של התרגשות. "אתם קולטים איזה כוח עצום יש לעם ישראל? צריך פשוט לרתום אותו לדברים טובים, ולשמוח, רק לשמוח".

מברכים, תגידו תהילים לרפואתו של בני". בעקבות בקשתי נפתח מוקד מיוחד בו חולקו פרקי התהילים לאנשים שיצרו קשה, ובסופו של דבר היו למעלה מ-10 אלף בתי אב שקיבלו על עצמם אמירת תהילים. זו הייתה הפעם הראשונה שבה קלטתי את העוצמה שיש לי ביד. זה היה מצמרר. הקב"ה לא נשאר בעל חוב, והילד שוחרר מהאשפוז. הוא לא הבריא לגמרי, אך זכינו לשנים נוספות במחיצתו".

מימון מציין שאלו היו שנים לא קלות. "שמוליק לא היה מסוגל לאכול בכוחות עצמו, האכלנו אותו דרך צינורית המחוברת לקיבה. הוא נזקק למיטה מיוחדת ולהמון תרופות. הוא היה סיעודי לגמרי, אז חילקנו את התורנות בינינו ובין הילדים. בכל פעם מישהו אחר הרים אותו וטיפל בו. היו מדי פעם נשמות טובות שאמרו לנו: 'למה אתם טורחים לגדל אותו? שימו אותו במוסד'. בשום אופן לא הסכמנו לשמוע להן. אם הקב"ה נתן לנו מתנה כל כך מיוחדת – כנראה שאנחנו משפחה שיש לה יכולת להכיל את הילד המיוחד הזה. הילד שלנו הגיע לגיל שלוש עשרה", ממשך מימון, "והתלבטנו איך לחגוג לו בר

בו התגלתה מחלה קשה מאוד אצל בנו השביעי. "התגלה, שהבן שלי שמוליק, חולה במחלה שנקראת 'אגירה ליזוזומלית MPS', מספר מימון. "המשמעות היא, שאנשים מסוים אינו מיוצר בגוף, וכתוצאה מכך, חומר המטרה שהאנזים היה צריך לפרק, מצטבר בליזוזומים של התאים.

"זה נחת עלינו כרעם ביום בהיר, בלי שום הכנה, כשהילד היה בן ארבע. פתאום אנחנו רואים שהוא הולך לאט ומתקשה בביצוע פעולות פשוטות. בגיל שמונה הוא כבר היה על עגלה מיוחדת, אחר כך הוא הפסיק בהדרגה לדבר, בגיל תשע הוא הפסיק לאכול ונאלצנו לאשפז אותו כשהוא בין חיים למוות.

"עד לאותו רגע", מציין מימון, "לא סיפרתי על מחלתו של שמוליק כמעט לאף אחד. תמיד הייתי עושה שמח, מגיע מדי ערב לאירועים, פוגש אנשים ומקריין שמחה וחיוכים לכל עבר, אבל את הצער הנוקב שיש לי בלב לא חשפתי. לא הייתי מסוגל. רק כעבור חודשיים בהם היינו צמודים לילד בלי הפסקה, ואחרי שהוא נדבק בחיידק במהלך האשפוז וכמעט איבד את חייו, סיפרתי על משפחה רגילה עם שמונה ילדים, שהבן השביעי שלה חלה במחלה קשה. אחרי שסיימתי לגולל את כל הסיפור, הוספתי ואמרתי: 'רבותי, המשפחה הזו היא המשפחה שלי. אני לא צריך כסף, רק מבקש מכם שבשבת הקרובה, שבת